

LEREND WERKEN IN DE PRAKTIJK

Duaal leren: primeur voor derde graad ruwbouw

De Vlaamse bouwscholen kregen in het schooljaar 2016-2017 de kans om de derde graad Ruwbouw in een systeem van duaal leren te organiseren. Het GO! Technisch Atheneum Keerbergen stapte enthousiast in dit proefproject, vertelde ons Chris Meeus.

Het opleidingsaanbod van GO! Technisch Atheneum Keerbergen spitst zich toe op de woningbouw en de autotechnologie. Steven Hendrickx is er sinds vorig jaar de nieuwe directeur. De kernwoorden duurzame innovatie, leerplezier, vakmanschap, ondernemingszin en respect vormen de basis van het opvoedingsproject van de school. Vroeger was het atheneum al pilootschool op het vlak van modulaire opleidingen. Nu ging zij graag in op de vraag om te pionieren op het vlak van duaal leren.

Maar wat houdt dat duaal leren eigenlijk in? Welk verschil is er met de stages die leerlingen in bedrijven gaan volgen? We vroegen het aan Chris Meeus (leerkracht in het Technisch Atheneum). Hij maakte duidelijk dat duale leerlingen in een bedrijf een duidelijk omschreven opleidingstraject volgen.

Chris Meeus: "De bouwsector heeft samen met het onderwijs een standaardtraject voor de ruwbouw uitgewerkt. Het is belangrijk dat de leerling dit traject volledig doorloopt. Dat kan niet altijd in het

"Veel interesse bij leerlingen uit het vierde jaar om ook in het duaal systeem te stappen."

Chris Meeus

Steven Hendrickx

bouwbedrijf alleen, maar de hiaten kunnen we deels door de opleiding op school opvangen. Zo gaan we op school dieper in op voegen, siermetselwerk en systeembekisting. In bedrijven komt dit doorgaans minder aan bod."

Screenen, niet verplichten

Het duaal leren beantwoordt aan een behoefte, stelt Chris Meeus. Sommige leerlingen zijn het schoolse leersysteem aan het ontgroeien. Ze hebben bijvoorbeeld ervaren dat ze meer leren tijdens vakantiejobs dan op de schoolbanken.

Chris Meeus: "Maar we verplichten onze leerlingen niet om duaal te gaan leren. Momenteel zitten in onze derde graad Ruwbouw zowel leerlingen met een voltijds traject als leerlingen die een duaal traject volgen. We zien er ook op toe dat een terugkeer naar een voltijds traject op school altijd mogelijk blijft. In het vierde jaar screenen we de leerlingen. Met een korte stage laten we hen kennis maken met een bouwplaats. We stellen nu al vast dat heel wat leerlingen van het vierde jaar geïnteresseerd zijn in een duaal traject volgend schooljaar."

Essentieel bij het duaal leren is de onderlinge afstemming van de opleiding in het bedrijf en op de schoolbanken. Dat vraagt enige aanpassing van de bouwbedrijven.

Chris Meeus: "Voor de opvolging van de leerling heb ik zelf een twintigtal observatiefiches uitgewerkt, op basis van de onderdelen van het standaardtraject. Meer dan voorheen moet de mentor in het bedrijf de leerling mee evalueren. Hij krijgt ook een stem in de klassenraad. Dat is niet zo bij de kortere bedrijfsstages."

Extra inspanningen

De bouwbedrijven die in het duale systeem stappen, moeten dus inspanningen leveren en inzien dat ze zullen moeten investeren vóór de jongere kan renderen. Volgens Chris Meeus zien ze het fout als ze de leerling gewoon als een extra arbeidskracht beschouwen. De mentor, die door het bedrijf wordt gekozen, moet voor Meeus vooral een goede huisvader zijn, streng maar rechtvaardig. Tegelijk moet zulke mentor een light-leerkracht zijn. Niet gemakkelijk, want de tijds- en werkdruk liggen hoog in de bouw. Het bedrijf moet de mentor dus de tijd gunnen om de jongere te begeleiden, anders ligt demotivatie op de loer.

Maar ook de leerkracht moet extra inspanningen leveren. De vrijdagen van Chris Meeus staan tegenwoordig volledig in het teken van de opvolging in de bedrijven. Daarnaast geeft hij op school les aan voltijds en duaal lerende jongeren. Die combinatie is volgens hem ideaal. In een duaal leersysteem moet de leerkracht niet alleen technische en pedagogische maar ook communicatieve gaven hebben. Zo moet hij aftoetsen of het bedrijf effectief de nodige vaardigheden aanleert en moet hij dit in onderling overleg ook kunnen garanderen.

Dit schooljaar krijgen vier leerlingen uit de derde graad de Vlaamse primeur om van het duaal leren in de bouw te proeven. Hopelijk neemt ook de goesting bij andere scholen toe om het duaal leren toe te passen. ●

OP DE BOUWPLAATS

En wat denken de duale leerlingen er zelf van? Het Technisch Atheneum Keerbergen werkt samen met ons lid De Coninck (Herent). Bouwbedrijf trok naar een bouwplaats in Heverlee waar een trio op ons wachtte: Karin Vander Elst (HR Manager De Coninck), Philippe Poncin (mentor, links op de foto) en vanzelfsprekend ook Gunar Mertens (vijfde jaar Ruwbouw). Dit waren hun reacties.

GUNAR MERTENS

"Het valt heel goed mee, veel beter dan op de schoolbanken. De uitleg die ik krijg van Philippe is veel praktischer, ik krijg meer aandacht en ik leer meer. Maar gemakkelijker vind ik het niet. In de school staat alles klaar. Hier moet ik zelfstandiger zijn. Dat maakt het zwaarder."

PHILIPPE PONCIN

"Het is mijn eerste keer als mentor. Ik let op alles: hoe hij een steen legt, maar ook op zijn houding. Een goeie mentor moet het goed kunnen uitleggen en veel geduld hebben, maar ook weer niet te veel. Het moet zoveel mogelijk trekken op het echte werk. Het is plezant, na dertig jaar in de bouw, mijn ervaring doorgeven. Ik heb eigenlijk maar één opmerking. Er is een leertraject gemaakt voor Gunar. Maar of hij dat kan volgen, hangt ook van de opdrachten die wij krijgen. Niet alle verschillende metseltechnieken komen op alle werven aan bod."

KARIN VANDER ELST

"Wij doen met De Coninck mee aan het proefproject duaal leren omdat we meer instroom met een bouwtechnische opleiding nodig hebben. Momenteel is de instroom van onze jeugd in de bouwsector minimaal. Duaal leren is ideaal om de jongeren die niet graag op de schoolbanken zitten toch gemotiveerd te houden voor de bouwsector. Ik vind het fijn wanneer jonge mensen op onze bouwplaatsen komen bijleren. Zo gaat de kennis en jarenlange ervaring van onze bouwvakkers niet verloren. Bovendien brengt die tandem van mentor - leerling een goede 'leer'sfeer op de werf."